

Súd: Okresný súd Dolný Kubín
Spisová značka: 2T/30/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5419010156
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Plutinský
ECLI: ECLI:SK:OSDK:2019:5419010156.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dolný Kubín samosudcom JUDr. Rastislavom Plutinským v trestnej veci obžalovanej F. A., na hlavnom pojednávaní konanom dňa 28.11.2019 v Dolnom Kubíne, takto

rozhodol:

Obžalovaná

F. A., nar. XX.XX.XXXX v T., trvale bytom R. č. XX

je vinná, že

od presne nezisteného obdobia do 08. 06. 2016 v rodinnom dome č. XX v obci R. okres F. K. a v jeho blízkom okolí maloletým P. K., nar. XX. XX. XXXX, V. K., nar. XX. XX. XXXX a I. U., nar. XX. XX. XXXX, ktoré jej boli zverené do pestúnskej starostlivosti, maloletým J. M., nar. XX. XX. XXXX a D. M., nar. XX. XX. XXXX, ktorým poskytovala starostlivosť ako profesionálny rodič, maloletým S. B., nar. XX. XX. XXXX a M. B., nar. XX. XX. XXXX, ktorým bola ustanovená za poručníka, bezdôvodne vulgárne nadávala, hanlivo ich oslovovala, trestala ich bitkou remeňom, varechou, studenou sprchou, kľáčaním na keramickej dlažbe a drevených trieskach, hnev voči nim riešila tak, že do nich hádzala sklenené poháre a tanierne, ak sa pomôčili, za trest ich dávala v ktoromkoľvek ročnom období spať mimo domu na gauč na verandu, a v prípade že zle poupratovali domácnosť a svoje izby, rozsypala po podlahe múku, vyhadzovala im veci zo skriň a poličiek po dome a von oknom na dvor, a súčasne:

- maloletú W. K. bila rukou po tvári a chrbte keď sa zastávala ostatných detí, v presne nezistený deň jej za trest udierala hlavu o počítač a zbila ju po tvári, hlave a chrbte, viac ráz jej za trest odstrihla z vlasov, tiež za trest ju iný raz chytila pod krk a zhodila ju na zem kde ju ešte aj kopla do presne nezistenej časti tela, inokedy ju zavrela v izbe a fackala ju po tvári a chrbte, inokedy hádzala po nej sklenené poháre a tanierne, za trest ju chytila za vlasy a ťahala ju takto z jedného podlažia domu na druhé, ktorým konaním jej nespôsobila zranenia vyžadujúce lekárske ošetrenie,

- maloletú M. K. trestala tak, že ju hodila do blata, zbila ju rukou po hlave a chrbte, odstrihla jej z vlasov, bila ju remeňom, ktorým konaním jej nespôsobila zranenia vyžadujúce lekárske ošetrenie,

- maloletého Q. M. nútila jesť tvaroh aj keď po ňom vracal, nútila ho tiež jesť vlastné zvratky, a keď pri tom plakal, fackala ho po tvári, hlave a chrbte, keď sa maloletý Q. M. pokakal, dala ho do suda so studenou vodou, po tom ako sa deti nemali kde vycikať a vycikali sa do kvetináča, nútila maloletého Q. M. vypiť tento moč, v presne nezistený deň ho nútila jesť starú čokoládu, v dôsledku čoho vracal a následne mu na hlavu naliala olej na varenie, ktorým konaním mu nespôsobila zranenia vyžadujúce lekárske ošetrenie,

- maloletú F. M. nútila jesť tvaroh aj keď po ňom vracala, a keď vracala, fackala ju a kričala na ňu, že je nevychované hnusné zavšivavené dieťa, po tom ako sa deti nemali kde vycikať a vycikali sa do kvetináča, nútila ju vypiť tento moč, ktorým konaním jej nespôsobila zranenia vyžadujúce lekárske ošetrenie,

- maloletej B. B. povedala o jej mame, že bola kurva, s každým chlapom, že spala, v presne nezistenom období v priebehu roku 2014 hádzala maloletej zemiaky do hlavy a chrbta, keď ich nedobre očistila, a keď sa slovne bránila, povedala jej aby držala piču, v presne nezistený deň dala maloletej B. facku na tvár v dôsledku čoho táto spadla na radiátor, a keď bola na zemi kopala do nej, na rany a modriny jej potom dávala obklady, v presne nezistený deň ju nútila za trest jesť starú čokoládu, v dôsledku čoho

maloletá vracala, a následne jej naliala na hlavu olej na varenie, ktorým konaním jej nespôsobila zranenia vyžadujúce lekárske ošetrovanie,

- maloletého V. B. v presne nezistený deň natrela farbou, následne ho fotila a sprchovala studenou vodou, po tom ako sa deti nemali kde vycikať a vycikali sa do kvetináča, nútila ho vypiť tento moč, keď sa maloletý pocikával sprchovala ho za trest studenou vodou, v presne nezistený deň maloletého po tom, ako naháňal ovce priviazala ku psom na vodítko a nechala ho tam presne nezistený čas počas dopoludnia, v presne nezistený deň na presne nezistený čas od rána do poludnia maloletého za trest postavila do močovky, ktorá mu bola do pol pásu, ktorým konaním mu nespôsobila zranenia vyžadujúce lekárske ošetrovanie,

- malotej J. U. povedala o jej otcovi, že je plesnivák, plesnivý syr, po tom ako sa deti vonkú nemali kde vycikať a vycikali sa do kvetináča, nútila maloletú vypiť tento moč, trestala ju tak, že ju bila remeňom, hodila ju do blata, sprchovala ju studenou vodou, tiež ju zbila drevenou metlou po hlavu a chrbte, v presne nezistený deň nútila maloletú za trest jesť starú čokoládu, v dôsledku čoho vracala, a následne jej naliala na hlavu olej na varenie, ktorým konaním jej nespôsobila zranenia vyžadujúce lekárske ošetrovanie, pričom maloleté deti W. K., M. K., B. B., V. B. a J. U. boli na základe rozhodnutí Okresného súdu Čadca sp. zn. 8P/21/2016 zo dňa 07. 06. 2016, Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 8P/31/2016 zo dňa 07. 06. 2016 a Okresného súdu Žilina sp. zn. 15P/153/2016 dňa 06. 06. 2016 z rodiny obvinenej F. A., nar. XX. XX. XXXX odňaté, a maloleté deti Q. M. a F. M. boli dňa 08. 06. 2016 z rodiny F. A. na odporúčanie ÚPSVaR Ružomberok premiestnené do Detského domova Detský Smiech v Ružomberku,

teda

osobám, ktoré boli v jej starostlivosti alebo výchove spôsobila fyzické a psychické utrpenie bitím, kopaním, údermi, ponižovaním, pohrdavým zaobchádzaním, neustálym sledovaním, vyhrázaním, vyvolávaním strachu a stresu, násilnou izoláciou, citovým vydieraním a iným správaním, ktoré ohrozuje ich fyzické a psychické zdravie a obmedzuje ich bezpečnosť, a skutok spáchala závažnejším spôsobom konania - na viacerých osobách

čím spáchala

zločin „Týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písm. a), odsek 3 písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j) Tr. zák.

a za to jej súd

ukladá

podľa § 208 ods. 3 Tr. zák., v spojení s § 36 písm. j) a n) Tr. zák., § 38 ods. 3 Tr. zák., § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky.

Súd obžalovanej podľa § 51 ods. 1 Tr. zák., za podmienok uvedených v § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. výkon trestu odňatia slobody podmienienečne odkladá a zároveň jej ukladá probačný dohľad nad jej správaním v skúšobnej dobe.

Súd podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. určuje obžalovanej skúšobnú dobu 5 (päť) rokov.

Súd podľa § 51 ods. 4 písm. j) Tr. zák. prikazuje obžalovanej podrobiť sa v skúšobnej dobe psychoterapii.

Súd podľa § 61 ods. 2 Tr. zák., v spojení s § 38 ods. 3 Tr. zák., ukladá obžalovanej trest zákazu činnosti spočívajúci vo výkone činnosti profesionálneho rodiča a pestúna na 10 (desať) rokov.

Súd podľa § 288 ods. 1 Tr. por. odkazuje poškodených W. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom H., maloletých V.K., nar. XX.XX.XXXX, I.U., nar. XX.XX.XXXX, J.M., nar. XX.XX.XXXX, D.M., nar. XX.XX.XXXX, S.B., nar. XX.XX.XXXX, M.B., nar. XX.XX.XXXX, všetci maloletí zastúpení opatrovníkom advokátom JUDr. Miroslavou Bobíkovou, so sídlom Hviezdoslavovo námestie 27, Dolný Kubín, s ich nárokom na náhradu škody na civilný proces.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Dolný Kubín podala na obžalovanú dňa 01.07.2019 obžalobu pre skutok tak, ako je opísaný vo výroku rozsudku. Takto formulovaný skutok navrhovala prokurátorka právne kvalifikovať ako zločin „týranie blízkej a zverenej osoby“ podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j) Tr. zák. na skutkovom základe, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

Okresný súd vytýčil hlavné pojednávanie na deň 28.11.2019, na ktorom obžalovaná urobila vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por., teda, že je vinná zo spáchania skutku, ktorý jej je kladený za vinu a na všetky otázky uvedené v § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) Tr. por. odpovedala áno. Zároveň

bola súdom poučená, že prijaté vyhlásenie o vine je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por..

Podľa § 257 ods. 6 Tr. por. pred rozhodnutím súdu o prijatí vyhlásenia obžalovaného, že je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe, ako aj pred rozhodnutím o prijatí vyhlásenia obžalovaného podľa ods. 4, súd zistí stanovisko prokurátora, poškodeného a zúčastnenej osoby, ak sú prítomní na hlavnom pojednávaní.

Podľa § 257 ods. 8 Tr. por. ak súd rozhodol, že vyhlásenie obžalovaného podľa odseku 5 prijíma, zároveň vyhlási, že dokazovanie v rozsahu, v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku sa nevykoná a vykoná dôkazy súvisiace s nepriznaným skutkom, výrokom o treste, náhrade škody alebo ochranného opatrenia. To nevyklučuje možnosť výsluchu obžalovaného o účasti inej osoby na žalovanej trestnej činnosti.

Nakoľko obžalovaná na hlavnom pojednávaní konanom dňa 28.11.2019 urobila vyhlásenie podľa § 257 ods. 5 a opatrovník poškodených nenamietal prijatie vyhlásenia a prokurátor súhlasil s prijatím vyhlásenia obžalovanej, súd prijal vyhlásenie obžalovanej a na hlavnom pojednávaní vykonal dokazovanie súvisiace s výrokom o treste.

Súd vykonal dokazovanie na hlavnom pojednávaní konanom dňa 28.11.2019 v nasledovnom rozsahu:

Z rozsudku Okresného súdu Čadca sp. zn. 12P/221/2007 (č. I. 838-840) mal súd preukázané, že okresný súd zveril maloletú Z. K., nar. XX.XX.XXXX. mal. H. K., nar. XX.XX.XXXX, mal. W. K., nar. XX.XX.XXXX a mal. M. K., nar. XX.XX.XXXX do pestúnskej starostlivosti obžalovanej a M. A., nar. XX.XX.XXXX s tým, že sú povinní zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté deti, vychovávať maloleté deti, zastupovať ich a spravovať ich majetok v bežných veciach.

Z návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín - odbor sociálnych vecí a rodiny, Oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, na vydanie predbežného opatrenia zo dňa 03.06.2016 (č. I. 841) mal súd preukázané, že navrhovateľ (ÚPSVaR) žiadal súd o vydanie predbežného opatrenia, ktorým by prikázal pestúnovi (obžalovanej a M. A.), aby odovzdali im zverené maloleté deti do starostlivosti Z. K., nar. XX.XX.XXXX (krstnej matke maloletých detí). Navrhovateľ podal návrh vzhľadom na podanie Občianskeho združenia rozum a cit, podnet Súkromného centra špeciálno-pedagogického poradenstva Dolný Kubín a podanie Detského centra Slovenska, v ktorých je poukazované na nedostatočnú starostlivosť pestúnov o maloleté deti s podozrením na ich psychické a fyzické týranie.

Z uznesenia Okresného súdu Čadca sp. zn. 8P/21/2016 zo dňa 07.06.2016 (č. I. 842 - 844) mal súd preukázané, že okresný súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým uložil obžalovanej a M. A., aby odovzdali maloleté deti do starostlivosti Z. K., keď mal za to, že navrhovateľ osvedčil naliehavosť potreby dočasnej úpravy pomerov maloletých detí v ich záujme.

Z návrhu na zrušenie pestúnskej starostlivosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín - odbor sociálnych vecí a rodiny, Oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zo dňa 17.06.2019 (č. I. 845-846) je preukázané, že navrhovateľ (ÚPSVaR) žiadal súd, aby zrušil spoločnú pestúnsku starostlivosť manželov, ktorú vykonávali pre mal. deti W. K. a M. K. a nariadil zveriť maloleté deti do náhradnej osobnej starostlivosti A. K.. Rozsudkom Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 2P/3/2020 zo dňa 04.08.2010 (č. I. 847-849) súd okrem iného nariadil ústavnú starostlivosť nad maloletými deťmi W. M., nar. XX.XX.XXXX, Q. M., nar. XX.XX.XXXX a F. M., nar. XX.XX.XXXX a umiestnil ich do Detského domova Detský Smiech. Krajský súd v Žiline rozsudkom sp. zn. 9CoP/70/2010 zo dňa 30.09.2010 (č. I. 850 - 851) potvrdil tento rozsudok Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 2P/3/2020 zo dňa 04.08.2010.

Z rozsudku Okresného súdu Žilina sp. zn. 30P/72/2013 zo dňa 06.08.2014 (č. I. 863 - 867) mal súd preukázané, že okresný súd zveril mal. J. U., nar. XX.XX.XXXX do spoločnej pestúnskej starostlivosti manželom: M. A. a F. A. a týmto uložil povinnosť vykonávať osobnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj mal. J..

Z uznesenia Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 2Tp/8/2018 zo dňa 06.03.2019 (č. I. 915), uznesenia Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 2Tp/8/2018 zo dňa 06.03.2019 (č. I. 919), uznesenia Okresného

súdu Dolný Kubín sp. zn. 2Tp/8/2018 zo dňa 06.03.2019 (č. I. 923), uznesenia Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 2Tp/8/2018 zo dňa 06.03.2019 (č. I. 927), uznesenia Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 2Tp/8/2018 zo dňa 06.03.2019 (č. I. 931), uznesenia Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 2Tp/8/2018 zo dňa 06.03.2019 (č. I. 935), uznesenia Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 2Tp/8/2018 zo dňa 06.03.2019 (č. I. 939) mal súd preukázané, že súd ustanovil mal. poškodeným Q. M., nar. XX.XX.XXXX, F. M., nar. XX.XX.XXXX, B. B., nar. XX.XX.XXXX, V. B., nar. XX.XX.XXXX, W. K., nar. XX.XX.XXXX, M. K., nar. XX.XX.XXXX, J. U., nar. XX.XX.XXXX advokátku JUDr. Miroslavu Bobíkovú. Uznesením Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 2Tp/7/2018 zo dňa 06.03.2019 (č. I. 917), uznesením Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 2Tp/7/2018 zo dňa 06.03.2019 (č. I. 921), uznesením Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 2Tp/7/2018 zo dňa 06.03.2019 (č. I. 925), uznesením Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 2Tp/8/2018 zo dňa 06.03.2019 (č. I. 929), uznesením Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 2Tp/8/2018 zo dňa 06.03.2019 (č. I. 933), uznesením Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 2Tp/8/2018 zo dňa 06.03.2019 (č. I. 937), uznesením Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 2Tp/8/2018 zo dňa 06.03.2019 (č. I. 941) súd zrušil ustanovenie subjektu NÁRUČ - Pomoc deťom v kríze mal. poškodeným Q. M., nar. XX.XX.XXXX, F. M., nar. XX.XX.XXXX, B. B., nar. XX.XX.XXXX, V. B., nar. XX.XX.XXXX, W. K., nar. XX.XX.XXXX, M. K., nar. XX.XX.XXXX, J. U., nar. XX.XX.XXXX.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín - odbor sociálnych vecí a rodiny, Oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zo dňa 17.06.2019 (č. I. 627) mal súd preukázané, že ÚPSVaR prešetril rodinné a sociálne pomery mal. detí Q. a F. M., pričom podal správu, podľa ktorej tieto žijú v rodinnom murovanom dome manželov (v rodinnom dome obžalovanej s manželom), okolo ktorého je rozsiahly pozemok a statok. Domácnosť je udržiavaná a je vhodným prostredím pre výchovu mal. detí. Podľa správy manželia doposiaľ bez väčších problémov zvládali výchovu im zverených detí, absolvovali prípravu na profirodičovstvo a ÚPSVaR bol toho názoru, že o deti bude vhodne postarané.

Zo zápisu z návštev pracovníkov detského domova v profesionálnej rodine A. zo dňa 13.09.2013, zo dňa 21.09.2013, zo dňa 14.10.2013, zo dňa 24.10.2013, 13.11.2013 a 16.12.2013 (č. I. 628, 629, 630, 631, 632 a č. I. 633) mal súd preukázané, že návštevy boli vykonané za účelom získania informácií o priebehu adaptácie mal. detí Q. a F. M., pričom zo zápisu vyplýva, že tieto sa adaptovali na nové rodinné ako aj školské prostredie, starajú sa o domáce zvieratá a záhradu, chodia na výlety a nevznikli žiadne výchovné ani vzdelávacie problémy. Zo zápisu z návštevy p. A. v detskom domove zo dňa 08.01.2014 (č. I. 634) mal súd preukázané, že obžalovaná informovala pracovníka detského domova o výchovných problémoch s mal. Q. a F. M.. Zo zápisu z návštevy pracovníkov detského domova v profesionálnej rodine A. zo dňa 21.01.2014 (č. I. 635) vyplýva, že v náhradnej rodine vládla príjemná a uvoľnená atmosféra. Pracovníci boli informovaní o výchovných problémoch s mal. Q. M., ktorý sa po pohovore s pracovníkmi sľúbil polepšiť a vyjadril sa, že chce ostať v rodine A.. Podľa zápisu obžalovaná uviedla, že s mal. deťmi sú výchovné problémy po návrate z hosťiteľských pobytov. Zo zápisu z návštevy pracovníkov detského domova v profesionálnej rodine A. zo dňa 03.02.2014 (č. I. 636) je zrejmé len, že manželia A. poskytli pracovníkom informáciu o školských výsledkoch, správaní, voľnočasových aktivitách, príprave na školský karneval a stravovaní. Bližšie informácie o návšteve neboli zaznamenané. Zo zápisu z návštevy pracovníkov detského domova v profesionálnej rodine A. zo dňa 12.12.2014 (č. I. 637) opätovne vyplýva, že atmosféra v rodine bola príjemná a uvoľnená. Neboli zaznamenané výchovné problémy, ktoré by bolo potrebné ďalej riešiť. Zo záznamu z návštevy pracovníkov detského domova zo dňa 06.03.2014 (č. I. 638) mal súd preukázané, že v rodine bola počas každej návštevy príjemná a uvoľnená atmosféra. F. mala aj naďalej bezproblémové správanie, výchovné problémy sa vyskytli u Q., ktorý prisľúbil nápravu. Zo záznamu z návštevy pracovníkov detského domova zo dňa 01.04.2014 (č. I. 639) vyplýva, že u mal. F. a Q. sa nevyskytujú žiadne problémy závažnejšieho charakteru a dňa 31.03.2014 bola vykonaná aj osobná návšteva z ÚPSVaR Dolný Kubín, ktorá konštatovala, že v rodine nie sú žiadne problémy týkajúce sa celkovej výchovy detí. Problémy závažnejšieho charakteru nemal súd preukázané ani zo záznamu zo dňa 09.04.2014 (č. I. 640), kedy došlo k stretnutiu profesionálnej rodiny s riaditeľkou detského domova, sociálnymi pracovníkmi, psychologičkou a vychovávateľmi ani zo záznamu zo dňa 14.04.2014 (č. I. 641). Z tohto záznamu mal súd preukázané, že u mal. Q. nastalo zlepšenie v škole, jedenia desiaty a pomočovania.

Zo záznamu ÚPSVaR zo dňa 30.05.2014 (č. I. 643) mal súd preukázané, že návšteva skonštatovala, že starostlivosť o mal. deti V. majú vytvorené vhodné podmienky pre zdravý psychický a fyzický vývoj detí a starostlivosť o ne plní svoj účel. U rodiny A., ktorá je evidovaná dlhodobo ako rodina náhradných rodičov, neboli zaznamenané žiadne problémy zo strany úradu pri výkone funkcie, aj keď ako každá rodina majú

svoje nezhody. Zo záznamu z návštevy pracovníkov detského domova u rodiny A. zo dňa 05.06.2014 (č. I. 644) mal súd preukázané, že u mal. Q. sa objavili poruchy správania, ktoré sú výsledkom nesprávneho vzdelávania a bolo odporúčané maloletého vzdelávať v systéme špeciálneho školstva.

Zo správy Základnej školy s materskou školou Vyšný Kubín zo dňa 05.06.2014 (č. I. 645) je zrejmé, že mal. Q. dosahoval v škole priemerné výsledky, na vyučovaní bol pozorný a vnímavý, jeho správanie bolo v súlade so školským poriadkom, akceptoval napomenutie učiteľa a neboli s ním žiadne problémy. Vyučovanie vymeškal len z dôvodu lekárskeho vyšetrenia alebo choroby. Zo správy mal súd taktiež preukázané, že pestúni maloletého prejavovali záujem o jeho prospech a správanie, pravidelne sa informovali o výsledkoch dieťaťa v škole a maloletý chodil do školy čisto oblečený, nosil si desiaty a obed mal zabezpečený v školskej jedálni. Správa záverom konštatovala, že maloletý je naďalej schopný navštevovať základnú školu, pričom mu bol odporúčaný individuálny prístup, redukovanie učiva, pomalšie pracovné tempo, pravidelná domáca príprava a návšteva logopéda.

Zo správy Základnej školy s materskou školou Vyšný Kubín zo dňa 04.06.2014 (č. I. 646) o mal. F. mal súd preukázané, že maloletá si na materskú školu rýchlo zvykla, aktívne sa zapája do aktivít v materskej škôlke a dobre nadväzuje priateľstvá. MS navštevovala pravidelne, chodila čisto oblečená, a mala zabezpečenú celodennú stravu. V správe bolo taktiež uvedené, že profesionálni rodičia sa o maloletú príkladne starajú, ich prístup vedie k jej priaznivému vývoju a prístupujú k nej zodpovedne a s láskou a citom. Pani A. sa navyše aktívne zapájala do všetkých mimoškolských aktivít, ktoré organizuje škola.

Z lekárskeho správ mal. F. zo dňa 07.06.2014, zo dňa 30.10.2015, zo dňa 05.05.2016, zo dňa 13.03.2015 (č. I. 647, 674, 684, 723) mal súd preukázané, že táto prekonala tracheobronchitídu, na ktorú bola liečená. Z lekárskej správy zo dňa 13.03.2015 (č. I. 662) mal preukázané, že maloletá nebýva chorá, telesný a duševný vývoj k veku je primeraný a starostlivosť o dieťa, spolupráca s ambulanciou a profesionálnych rodičov je bez problémov.

Z lekárskeho správ mal. Q. zo dňa 13.03.2015, zo dňa 28.10.2015 a zo dňa 05.05.2016 (č. I. 663, 673 a 683) mal súd preukázané, že maloletý bol taktiež liečený na tracheobronchitídu a spolu s mal. F. absolvovali liečenie v Dolnom Smokovci. Maloletý bol sledovaný pedopsychiatrom pre poruchy správania, ktoré sa v roku 2015 zlepšili. Telesný vývoj maloletého bol primeraný k veku a starostlivosť o dieťa a spolupráca profesionálnych rodičov s ambulanciou bola bez problémov. Podľa lekárskeho správ sa profesionálni rodičia starali príkladne o mal deti v zdraví aj v chorobe.

Zo zápisu z návštev pracovníkov detského domova v profesionálnej rodine A. zo dňa 19.06.2014, zo dňa 12.08.2014, 23.08.2014, 19.09.2014, 30.10.2014, 21.11.2014, 09.12.2014, 08.01.2015, 22.02.2015 a zo dňa 05.03.2015 (č. I. 648, 649, 651, 653, 656, 657, 658, 659, 660 a č. I. 661) mal súd preukázané, že ani tieto návštevy nezaznamenali s maloletými žiadne výchovné problémy v základnej škole, v materskej škole, ani v rodine, atmosféra v rodine bola opisovaná ako priateľská a domácnosť čistá a upravená. V rovnakom duchu zneli správy z návštev pracovníkov detského domova v profesionálnej rodine A. zo dňa 07.04.2015, 19.05.2015, 10.06.2015, 10.07.2015, 24.09.2015, 03.11.2015, 23.11.2015, 20.01.2016, 10.02.2016, 21.03.2016 a zo dňa 13.04.2016 (č. I. 666, 667, 668, 669, 670, 675, 677, 678, 679, 680 a 681). Správy opakovane označili atmosféru v rodine za uvoľnenú, príjemnú, priateľskú a mal. deti boli opisované ako spokojné, upravené a veselé. Taktiež ďalšie správy z návštev pracovníkov detského domova v profesionálnej rodine A. v roku 2016, a to zo dňa 12.05.2016.

Zo správ Špeciálnej základnej školy pre žiakov s telesným postihnutím zo dňa 20.03.2015, zo dňa 16.10.2015 a zo dňa 11.05.2016 mal súd preukázané, že mal. Q. M. dosahoval dobré výchovné a vyučovacie výsledky, chodil pripravený na vyučovanie a do školy a jeho výchovný rodič - F. A. bola v stálom kontakte s triednou učiteľkou. (č. I. 664, 671 a č. I. 747). Zo správ Základnej školy s materskou školou v Malatinej zo dňa 27.03.2015, zo dňa 19.10.2015 a zo dňa 18.05.2016 mal súd preukázané, že mal. F. M. neprejavovala v škole žiadne znaky problémového správania, do školy chodila pravidelne, čistá a upravená, s pripravenou desiatou. Správa hodnotila spoluprácu profesionálneho rodiča - F. A. so školou ako veľmi dobrú (č. I. 665, 672 a č. I. 748).

Zo žiadosti o pravidelný dlhodobý monitoring pestúnskej rodiny manželov A. zo dňa 28.04.2016 Súkromného centra špeciálne - pedagogického poradenstva Dolný Kubín mal súd preukázané, že

súkromné centrum, na základe informácií od M. K., ktorej bola týmto centrom poskytovaná terapeutická starostlivosť, malo za to, že profesionálni rodičia popri množstve osobných a pracovných problémov nevládajú starostlivosť o maloleté deti a je potrebné pravidelné monitorovanie a usmernenie tejto rodiny zo strany oddelenia sociálnej kurately. Centrum ďalej upozorňovalo na skutočnosť, že maloleté deti sú zaťažované prácami okolo hospodárstva, miesto toho, aby sa venovali učeniu. Žiadosť napriek uvedenému konštatovala, že medzi náhradnými rodičmi a M. K. je vytvorená silná emocionálna väzba a jej vyňatie z tejto rodiny by jej neprospektovalo.

Z úradného záznamu ÚPSVaR Dolný Kubín - oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately č. F./Y./B./XXXX/XXX č. z. XXXX/XXXXX zo dňa 16.05.2016 (č. l. 750) mal súd preukázané, že obžalovaná sa dostavila na úrad spolu s maloletými deťmi M. K. a V. A. a uviedla, že má problémy s maloletými deťmi. Uviedla, že M. je na ňu naviazaná a žiarli keď venuje starostlivosť ostatným deťom. Maloleté deti M. a V. uviedli, že všetky deti sa doma učia s maminou, potom krmia zvieratá. V. uviedol, že ich mama zbijie vtedy keď urobia niečo zlé.

Z listu OZ Rozum a cit zo dňa 15.05.2016 (č. l. 752) mal súd preukázané, že uvedené združenie sa obrátilo na ÚPSVaR a žiadalo preveriť situáciu v rodine a overiť, či je pestúnska starostlivosť bezpečná pre deti.

Zo zápisnice z prípadovej konferencie ÚPSVaR Dolný Kubín zo dňa 31.05.2016 (č. l. 754) mal súd preukázané, že dňa 31.05.2016 sa uskutočnila konferencia, ktorej účelom bolo zistenie úrovne poskytovanej starostlivosti zo strany náhradných rodičov a poskytnutie pomoci a poradenstva za účelom získania a rozšírenia potrebných vedomostí, zručností pri výchovnom vedení detí so špecifickými potrebami. Náhradní rodičia sa počas konferencie vyjadrili, že si neželajú také zásahy do svojho súkromia, F. A. uviedla, že pri starostlivosti o maloleté deti rešpektuje pokyny ÚPSVaR Dolný Kubín, VÚC ZA a DeD Ružomberok. Z vyjadrení maloletých detí zverených do starostlivosti náhradných rodičov vyplýva, že sa v náhradnej rodine venujú aj starostlivosti o zvieratá. Náhradná matka maloletých detí trestá v prípade zlého správania alebo zlých výsledkov v škole (najmä krikom). Z vyjadrení zástupcov škôl, ktoré navštevujú maloleté deti (V. S. - zástupca Základnej školy Malatiná, W. P. - zástupca Základnej školy Janka Matúšku, V. Y. - zástupkyňa Špeciálnej školy) vyplýva, že deti bývajú pripravené na školské vyučovanie a dosahujú dobré výsledky. Majú dobrý vzťah s náhradnými rodičmi, avšak je potrebná pomoc pri komunikácii maloletých detí s náhradnou matkou a jej usmernenie a poradenstvo ako zvládať záťažové situácie, nakoľko deti sú veľmi citlivé a reagujú zle na krik. Podľa vyjadrení riaditeľky SCŠPP V. B. W., obžalovaná má problémy so zvládaním zlosti a agresivity, občas nad sebou stráca kontrolu. Špeciálna pedagogička V. F. D., uviedla, že pracuje s mal. M., ktorá zle citovo znáša, že je veľa detí v rodine a chce, aby mala maminu len pre seba. V. K. z OZ Rozum a cit uviedla, že na jar 2015 ponúkli náhradnej rodine rôzne služby, ktoré táto rodina odmietla, pričom združenie žiadalo preveriť situáciu v rodine, kvôli telefonátu od mal. M., ktorá plakala a vyhrážala sa, že odíde z domu. Riaditeľ F. V. W. V. na konferencii uviedol, že má s náhradnou rodinou veľa skúseností, nakoľko s nimi spolupracujú už 15 rokov. Mesačne navštevujú rodinu (aj neohlásene), podávajú správy na súd a na úrad práce, pričom počas návštev neboli zistené žiadne problémy a sám nevidí dôvod, aby deti neboli umiestnené v náhradnej rodine A.. Zo záveru z konferencie vyplýva, že maloleté deti nie sú v tak bezprostrednom ohrození života, že by bolo potrebné ich vyňatie z náhradného rodinného prostredia. Problém vypukol od mal. M., je ale potrebné pracovať aj s ostatnými deťmi aj pani A., aby táto pracovala na sebe ako zvládať záťažové situácie.

Zo súhrnnej správy OZ Rozum a cit z návštev a komunikácie s rodinou A. zo dňa 11.04.2016 až 13.05.2016 (č. l. 760 - 763) mal súd preukázané, že OZ kontaktovalo rodinu v roku 2015 a ponúklo jej svoje služby (letné a jesenné pobyty). Pracovníci občianskeho združenia nadviazali vzťah najmä s mal. M., ktorá požiadala pracovníčku OZ o pomoc správou zo dňa 02.04.2016 a v telefóne opísala trestanie náhradnou matkou ak spraví niečo zlé (strihanie vlasov, jedenie zlého jedla, kúpanie v ľadovej vode a nadávanie). V správe žiadali o prešetrenie situácie v náhradnej rodine a o poskytnutie potrebnej odbornej pomoci náhradnej matke, nakoľko táto odmietla spolupracovať s občianskym združením.

Zo správy Detského centra Slovensko zo dňa 01.06.2016 (č. l. 764) mal súd preukázané, že pracovníčka detského centra Q. N. informovala ÚPSVaR o tom, že má informácie od nemenovaného pána z R., ktorý tvrdil, že deti v rodine A. sú týrané (oplzlé nadávanie náhradnej matky deťom, vyhrážanie sa, neustále vyšetrovanie, tvrdé tresty, nepriemeraná manuálna práca atď.).

Zo záznamu ÚPSVaR z vykonania terénnej sociálnej práce v rodinnom prostredí zo dňa 18.05.2016 (č. I. 765) mal súd preukázané, že ÚPSVaR zisťoval úroveň pestúnskej starostlivosti v náhradnej rodine A. z dôvodu podaných upozornení. Zo záznamu vyplýva, že obžalovaná bola doma so všetkými deťmi, v domácnosti bol poriadok, vládla tu pokojná atmosféra a deti boli pripravené do školy.

Z hodnotiacej správy Základnej školy Janka Matúšku na W. K. zo dňa 12.10.2015 (č. I. 766) mal súd preukázané, že menovaná sa správa v škole slušne, je obľúbená medzi spolužiakmi, na vyučovanie chodí pripravená a zo strany náhradných rodičov je o ňu náležite postarané.

Z hodnotiacich správ Základnej školy Janka Matúšku na W. K. zo dňa 12.10.2015 a zo dňa 09.05.2016 (č. I. 766 a č. I. 767) mal súd preukázané, že menovaná sa správa v škole slušne, je obľúbená medzi spolužiakmi, na vyučovanie chodí pripravená a zo strany náhradných rodičov je o ňu náležite postarané.

Zo správy Základnej školy s materskou školou Malatiná zo dňa 05.05.2016 na mal. M. K. (č. I. 768) mal súd preukázané, že maloletá chodí na vyučovanie včas a upravená. Je začlenenou žiačkou so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a preto je potrebné zdvojnásobiť domácu prípravu do školy. Podľa správy sa pestúni informujú o žiačku.

Z lekárskeho správ M. a W. K. zo dňa 05.05.2016 (č. I. 770) mal súd preukázané, že sú v zdravotnej starostlivosti od roku 2007, pravidelne navštevujú preventívne prehliadky a povinné očkovania. Na vyšetrenia chodia s pestúnmi (matka alebo otec), pri ochoreniach dodržiavajú liečebný režim, podávajú lieky a absolvujú potrebné kontrolné vyšetrenia. Na ambulanciu prichádzajú upravené, čisté a podľa názoru doktorky je o deti riadne postarané. Na deťoch neboli pozorované žiadne známky fyzického násillia.

Zo správy Špeciálnej základnej školy pre žiakov s telesným postihnutím Dolný Kubín zo dňa 20.01.2016 na mal. J. L. (č. I. 772) mal súd preukázané, že maloletá je vzdelávaná podľa osnov pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia, na vyučovaní dosahuje výborné výsledky, v kolektíve je obľúbená, snaží sa dodržiavať pravidlá školského poriadku. Občas sa objavia drobné výbuchy zlosti, svoje správanie však dokáže korigovať. Do školy chodí upravená, má osvojené hygienické návyky, desiatu si nosí z domu a obeduje v škole. Spolupráca a komunikácia s profesionálnymi rodičmi bola v správe označená ako bezproblémová.

Zo správy Základnej školy s materskou školou Malatiná zo dňa 29.01.2016 na mal. V. A. (č. I. 773) mal súd preukázané, že maloletý zvládol adaptáciu na nové prostredie, dosahuje výborné vyučovacie výsledky, ale správanie žiaka je trochu problematické, prejavujú sa aj známky agresívneho správania. Do školy chodí čistý, má všetky školské pomôcky a desiatu. Na vyučovanie chodí pripravený a domáce úlohy má vždy vypracované. Spolupráca s náhradnými rodičmi je dobrá.

Zo správy Špeciálnej základnej školy pre žiakov s telesným postihnutím Dolný Kubín 04.05.2016 na mal. B. A. (č. I. 774) mal súd preukázané, že maloletá je vzdelávaná podľa osnov pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia, na vyučovaní dosahuje výborné výsledky, domáca príprava na vyučovanie je veľmi dobrá. Správanie žiačky je vzorné, v kolektíve je obľúbená a dodržiava pravidlá školského poriadku. Do školy chodí pripravená, nosí si všetky potrebné školské pomôcky a domáce úlohy má vždy vypracované. Spolupráca a komunikácia s profesionálnymi rodičmi bola v správe označená ako bezproblémová. Náhradní rodičia sa o maloletú náležite starajú, zaujímajú sa o študijné výsledky maloletej a pravidelne uhrádzajú školské poplatky.

Súd mal z výpisu z registra trestov a priestupkovým indexom preukázané že obžalovaná spáchala tri priestupky, z toho dva dopravné priestupky a jeden priestupok proti občianskemu spolunažívaniu. Obžalovaná nebola doteraz trestne stíhaná (č. I. 1018 a č. I. 1019)

Zo znaleckého posudku č. XXX/XXXX. vo veci vyšetrenia duševného stavu obžalovanej vypracovaného znaleckou organizáciou v odbore zdravotníctvo a farmácia forensic.sk (č. I. 30 - 186) vyplýva, že u obžalovanej je prítomná zmiešaná anxiózná depresívna porucha, pričom ale ide o duševné ochorenie, ktoré nemá dopad na jej rozpoznávaciu a ovládaciu schopnosť, ktoré boli v čase spáchania trestného činu úplne zachovalé. V čase znaleckého posudku nebol preukázaný o obžalovanej úbytok intelektových

schopností ani oslabenie niektorých jeho funkcií v dôsledku organického poškodenia CNS či psychózy. Pamäťové funkcie v čase vyšetrenia boli v súlade s intelektovým výkonom. V znaleckom posudku bolo konštatované, že obžalovaná má vzhľadom na úroveň intelektových a pamäťových schopností predpoklad správne vnímať informácie, zapamätať si ich a následne ich reprodukovať. Produkovanie informácie môžu byť čiastočne emočne skreslené, obžalovaná ale nemá sklony k nepravdivému a alibistickému spracovaniu udalostí. U obžalovanej sa objavuje sklon k regresným prejavom, v dôsledku čoho možno rátať s impulzívnym správaním. Znalecká organizácia nenavrholo pre obžalovanú nijaký druh ochranného opatrenia, nakoľko konštatovala, že jej pobyt na slobode nie je nebezpečný avšak neodporúčala aj vzhľadom ku osobnostnej štruktúre obžalovanej, zverovať jej v budúcnosti do opateru detí.

Zo znaleckého posudku č. XXXX/XA na mal. W. K., vypracovaného V. A. F., znalkyňou z odboru Psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a Klinická psychológia dospelých (č. l. 441-487) vyplýva, že W. je schopná správne vnímať a zapamätať si prežitú udalosť, reprodukovať prežitý dej, jej výpovede je možné považovať za hodnoverné a jej úroveň intelektových schopností dosahuje populačnú normu. Podľa znaleckého posudku sa v čase bývania v profesionálnej rodine u W. objavovali stresové reakcie v zmysle adapčných porúch, so zvýšenou hladinou úzkosti, strachu, obáv, reaktívne podmienených správaním pestúny. V čase odlúčenia od tejto rodiny dochádzalo k ústupu týchto symptómov. Zo záverov znaleckého posudku ďalej vyplýva, že vzhľadom k veku maloletých detí mohlo dôjsť k neúmernej fyzickej a psychickej záťaži, čím mohli mať menej priestoru a času na prípravu do školy, ako aj na voľnozaujmové aktivity a oddych.

Zo znaleckého posudku č. XXXX/XB na mal. M. K., vypracovaného V. A. F., znalkyňou z odboru Psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a klinická psychológia dospelých (č. l. 488-508) vyplýva, že M. je schopná prežiť udalosť správne vnímať, zapamätať si ich podstatné znaky, pamäť je neporušená, intelekt v populačnej norme. Po časovom odstupe sa môžu objaviť odchýlky, nakoľko maloletá má tendenciu zabudnúť na nepríjemné situácie. Jej výpovede je možné považovať za hodnoverné, intelekt a pamäť dosahujú oblasť normy. Zo záverov znaleckého posudku taktiež vyplýva, že M. nebola vystavená nadmernej fyzickej práci pri starostlivosti o zvieratá, avšak čas, ktorý venovala starostlivosti o zvieratá bolo v jej prípade potrebné venovať systematickej a pravidelnej príprave do školy.

Zo znaleckého posudku č. XXXX/XC na mal. Q. V., vypracovaného V. A. F., znalkyňou z odboru Psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a Klinická psychológia dospelých (č. l. 509 - 526) vyplýva, že u maloletého nedošlo k dostatočnému rozvinutiu intelektových schopností a má sklony ku klamstvu, vymýšľaniu si, manipulovaniu situáciou, faktami a osobami, a to zvlášť v situáciách, keď máz toho určité výhody a zisky. U maloletého sa môžu objavovať úmyselné detské lži, účelové tvrdenia, ktoré môžu byť výsledkom priania chrániť obžalovaných. Po časovom odstupe mu môžu unikať podrobnejšie detaily pri reprodukcii informácií, nakoľko je kapacita pamäti obmedzená intelektom. Hodnovernosť jeho výpovedí bola v znaleckom posudku hodnotená ako čiastočná, nakoľko je maloletý ľahko ovplyvniteľný, manipulovateľný, sugestibilný, s poruchami správania a s tendenciami ku klamstvu. Za hodnoverné možno označiť tie konkrétne výpovede, ktoré hovorili aj iné deti. Znalecký posudok ďalej konštatoval, že u maloletého nemožno hovoriť o neúmernej fyzickej záťaži, ale v rámci starostlivosti o zvieratá mohol mať maloletý menej času na plnenie povinností a rozvíjania mentálnej stránky osobnosti.

Zo znaleckého posudku č. XXXX/XD na mal. F. V., vypracovaného V. A. F., znalkyňou z odboru Psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a Klinická psychológia dospelých (č. l. 527 - 540) vyplýva, že maloletá je schopná porozumieť situáciám, v ktorých sa konkrétne nachádza, tie vie popísať a zreprodukovať. Môžu sa u nej objaviť malé klamstvá so zámerom, aby sa vyhla trestu alebo vyhovelá blízkym osobám. U maloletej sa objavili známky strachu a neistoty v prostredí rodiny A., objavil sa u nej strach pri obave z reakcie na správanie obžalovanej. Zo znaleckého posudku je zrejmé, že maloletá nebola vystavená zo strany profirodiny neúmernému fyzickému zaťaženiu pri starostlivosti o zvieratá a jej fyzické zdravie nebolo ohrozené.

Zo znaleckého posudku č. XXXX/XE na mal. B. A., vypracovaného V. A. F., znalkyňou z odboru Psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a Klinická psychológia dospelých (č. l. 541 - 565) vyplýva, že maloletá pochádza zo sociálneho prostredia, ktoré pôsobilo málo stimulujúco na rozvoj osobnosti a mentálnej úrovne maloletej. Jej vyjadrovacie schopnosti sú slabšie, ale jej logický úsudok je pomerne dobre rozvinutý. Veľmi dobrý má postreh a pozornosť, je schopná zapamätať si situácie a informácie,

ktoré ona sama prežila. Môže sa stať, že v niektorých situáciách nepovie pravdu, aby druhým neublížila. U maloletej sa taktiež objavili znaky úzkosti, strachu, obáv a neistoty v psychosociálnom prostredí rodiny A., ktoré sú aktuálne stabilizované, nakoľko došlo k oddeleniu maloletej od rodiny. Maloletá je schopná správne vnímať prežité udalosti, dokáže si vybaviť nové aj staré informácie, avšak v rámci intelektu sa môžu objaviť menšie nepresnosti. Maloletá je schopná vyjadriť svoj názor priamo a otvorene, drží si ho a nenechá sa ovplyvňovať, ani manipulovať okolím, nemá tendenciu ku klamstvám, preto jej výpovede možno považovať za hodnoverné. Zo znaleckého posudku ďalej vyplýva, že u maloletej mohlo dôjsť k ohrozeniu psychického a fyzického zdravia, nakoľko bola vystavená nadmernej fyzickej práci v rámci jej veku a taktiež z hľadiska starostlivosti o zvieratá, na ktoré nebola zvyknutá, keďže vyrastala v meste.

Zo znaleckého posudku č. XXXX/XF na mal. V. A., vypracovaného V. A. F., znalkyňou z odboru Psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a Klinická psychológia dospelých (č. l. 566 - 580) vyplýva, že V. je vďaka svojej nadpriemernej intelektovej kapacite a kvalite pamäťových schopností správne vnímať a zapamätať si prežité udalosti a skutočnosti v nich, a to aj po časovom odstupe. V reprodukovovaných informáciách sa môžu objaviť nepresnosti a odlišnosti, ktoré súvisia jeho osobnostnými črtami, vyhýbavým správaním, neochotou a ľahostajným prístupom k okoliu. V. má tendenciu vedome a úmyselne klamať a manipulovať avšak ak sa sám rozhodne je schopný a ochotný hovoriť pravdu. Zo znaleckého posudku na maloletého V. taktiež vyplýva, že vzhľadom k jeho fyzickej kondícii a veku, mohla fyzická práca v rodine A. viesť u maloletého k neúmernej fyzickej záťaži.

Zo znaleckého posudku č. XXXX/XG na mal. J. L., vypracovaného V. A. F., znalkyňou z odboru Psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a Klinická psychológia dospelých (č. l. 581 - 614) vyplýva, že maloletá J. je schopná zapamätať si konkrétne informácie, reprodukuje stará aj nové informácie a je schopná ich správne vnímať a zapamätať si ich a je schopná podať hodnoverné výpovede. Má sklón používať detské klamstvá v situáciách, v ktorých sa cíti ohrozená, v snahe vyhnúť sa trestu. Tak ako u ostatných maloletých detí, aj v prípade mal. J. bolo v znaleckom posudku konštatované, že v rodine A. zažívala pocity strachu, neistoty, obavy a úzkosti a bála sa kriku a správania obžalovanej. Po oddelení tieto negatívne symptómy u maloletej ustúpili.

V doplnku č. XXXX/XX ku znaleckému posudku č. XXXX/XD na mal. F. V., vypracovaného V. A. F., znalkyňou z odboru Psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a Klinická psychológia dospelých (č. l. 977 - 988) vyplýva, že tento doplnok nemení závery znaleckého posudku č. XXXX/XD na mal. F. a znalkyňa uviedla, že medzi výpoveďami maloletej zo dňa 28.02.2017 a zo dňa 15.05.2018 sa nepotvrdili významné rozdiely v jej výpovediach a obsah jej výpovedí je zhodný. Za hodnoverné možno považovať tie konkrétne výpovede, o ktorých sa zmieňovali aj iné maloleté deti.

V doplnku č. XXXX/XX ku znaleckému posudku č. XXXX/XF na mal. V. A., vypracovaného V. A. F., znalkyňou z odboru Psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a Klinická psychológia dospelých (č. l. 991 - 990) vyplýva, že tento doplnok nemení závery znaleckého posudku č. XXXX/XF na mal. V. a znalkyňa uviedla, že medzi výpoveďami maloletého zo dňa 28.02.2017 a zo dňa 18.05.2018 sa nepotvrdili významné rozdiely v jej výpovediach a obsah jej výpovedí je zhodný. Za hodnoverné možno považovať tie konkrétne výpovede, o ktorých sa zmieňovali aj iné maloleté deti.

Z odpisu z registra trestov a z výpisu z evidencie deliktov súd zistil nasledovné: obžalovaná nebola doteraz trestne stíhaná a spáchala tri priestupky (dva dopravné priestupky a jeden priestupok proti občianskemu spolunažívaniu).

Rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 4Nc/426/93 zo dňa 13.10.1993 (č. l. 1086-1087) súd zveril v tom čase maloleté deti V., V. a V. do výchovy starostlivosti matky D. V., rod. K. a otca detí Q. V. zaviazal na platenie výživného. Z oznámenia Diagnostického centra per mládež - Bratislava - Záhorská Bystrica (č. l. 1088), mal súd preukázané, že V. V., nar. XX.XX.XXXX, bol dňa 12.01.2004 prijatý do tohto zariadenia na základe rozhodnutia Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 7P/90/2003 zo dňa 28.10.2003. Rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 7P/240/2003 zo dňa 25.09.2003 (č. l. 1089-1090) súd zveril maloletú R. V. do pestúnskej starostlivosti V. V. a matke neurčil povinnosť platiť výživné. Z návrhu na zrušenie pestúnskej starostlivosti zo dňa 03.09.2004 (č. l. 1091), že navrhovateľka V. V. žiadala súd, aby zrušil pestúnsku starostlivosť nariadenú R. V.. Návrhom zo dňa 18.10.2004 (č. l. 1092) manželia A. žiadali súd, aby zveril maloletú R. do ich spoločnej pestúnskej starostlivosti. Okresný súd Dolný Kubín rozsudkom sp. zn. 7P/240/2003 zo dňa 11.11.2004 (č. l. 1093 - 1094) zveril mal. R. V. do

pestúnskej starostlivosti manželov A., pričom vyživovaciu povinnosť matke maloletej neurčil. Zo správy ÚPSVaR, odbor sociálnych vecí, oddelenie sociálno-právnej ochrany detí a rodiny zo dňa 15.02.2005 (č. I. 1095) vyplýva, že ÚPSVaR previedol šetrenie vo veci pestúnskej starostlivosti o maloletú R. V., pričom bolo zistené, že R. sa dobrá adaptovala v rodine ako aj v škole, medzi pestúnmi, maloletou a ostatnými deťmi v domácnosti sa vytvoril pekny vzťah. O R. bolo v rodine náležite postarané, do školy chodila pripravená a upravená. Zo správy vyplynulo, že pestúnska starostlivosť si plní svoje poslanie. Zo správy ÚPSVaR, odbor sociálnych vecí, oddelenie sociálno-právnej ochrany detí a rodiny zo dňa 27.11.2006 (č. I. 1096) vyplýva, že maloletá mala dobrý vzťah s pestúnmi aj s W. T., ktorý bol taktiež v pestúnskej starostlivosti manželov A.. Rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 2P/9/2007 zo dňa 19.04.2007 (č. I. 1097 - 1098) súd ustanovil R. V. poručníkov v osobe jej pestúnov - manželov A., ktorým určil povinnosť spravovať všetok jej majetok a dvakrát ročne predkladať správy o spôsobe nakladania s majetkom maloletej a o maloletej. Zo správy ÚPSVaR, odbor sociálnych vecí, oddelenie sociálno-právnej ochrany detí a rodiny zo dňa 14.03.2013 (č. I. 1099) vyplýva, že R. navštevovala druhý ročník Združenej odbornej školy v Dolnom Kubíne, odbor kozmetička - vizážistka, kde dosahovala dobré výsledky. Výchovné problémy neboli zaznamenané. Správa konštatovala, že poručníci sa o maloletú riadne starali a zabezpečovali zodpovedne funkciu poručníkov. Zo správy ÚPSVaR, odbor sociálnych vecí, oddelenie sociálno-právnej ochrany detí a rodiny zo dňa 23.07.2013 (č. I. 1100) vyplýva, že pracovníci vykonali návštevu rodiny A., počas ktorej sa R. vyjadrila, že aj po dosiahnutí plnoletosti chce zostať u rodiny A.. Správa konštatovala, že manželia A. si riadne plnia funkciu poručníkov a o maloletú sa riadne starajú. Zo správy ÚPSVaR, odbor sociálnych vecí, oddelenie sociálno-právnej ochrany detí a rodiny zo dňa 31.04.2013 (č. I. 1101) mal súd preukázané, že poručníctvo manželov A. sa skončilo plnoletosťou R. dňa XX.XX.XXXX, táto aj po dovŕšení plnoletosti ostala bývať u rodiny A., pričom sa finančne podieľala na chode domácnosti. Zo záverečnej správy vo veci poručníctva nad R. V. zo dňa 09.10.2013 (č. I. 1102) mal súd preukázané, že R. V. aj po ukončení poručníctva ostala bývať v dome rodiny A., kde mala zariadenú vlastnú izbu.

Prokurátor v záverečnej reči vzhľadom na vyhlásenie viny obžalovanej, žiadal sú uznat' ju vinnou zo spáchania zločinu týranie blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j) Tr. zák. a uložiť jej trest odňatia slobody nepodmienečne pri dolnej hranici trestnej sadzby s prihliadnutím na skutočnosť, že táto sa priznala, viedla riadny život, prípadné priestupky mali úplne iný charakter ju žiadal zaradiť na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Žiadal taktiež uložiť trest zákazu činnosti spočívajúci v zákaze výchovy maloletých osôb.

Opatrovník poškodených žiadal vzhľadom na vyhlásenie o vine, aby súd zaviazal obžalovanú k náhrade nemajetkovej ujmy.

Obhajoba obžalovanej v záverečnej reči žiadala súd, aby prihliadol na vyhlásenie obžalovanej o vine, ako aj na celú skupinu dôkazov, ktorá svedčí, že konala v citovom emotívnom rozrušení a aby v zmysle § 39 Tr. zák. pristúpil k mimoriadnemu zníženiu trestu, kde poukázal na to, že v určitom časovom období sa obžalovaná vzorne starala o deti, ktoré boli často problematicky zvládnuteľné. Navštevovali psychologické a psychiatrické ambulancie, boli to deti z problémových rodín vyžadujúce osobitný a veľmi špeciálny prístup. Ako vyplýva aj z počiatočných správ, takto ťažko zvládnuteľné deti obžalovaná zvládala s výbornými výsledkami, deti mali vytvorené väzby medzi sebou aj k pestúnom. Malo to charakter rodinných vzťahov, volali ju mama a vyrastali v rodine, ktorá mala aj vlastné deti. O tom svedčí aj časová os, tak ako súd čítal jednotlivé dôkazy, resp. ktoré na hlavnom pojednávaní uviedol a zmena nastala v zásade vtedy, keď do rodiny prijali tri maloleté deti A. z ťažko zvládnuteľnej a problematickej rodiny. Je pravdou, že tu to obžalovaná nezvládla, pretože deti začali brojiť aj proti sebe. Mala z toho rôzne psychické traumy. Bola trikrát odvezená lekárskou záchranou službou. Na tieto skutočnosti obžalovaná poukazovala, no bezúspešne. Nevedeli jej ani pracovníci, ktorí s ňou ohľadom detí komunikovali, pomôcť či poradiť. Vedeli všetci, že sú to ťažko zvládnuteľné deti. Citlivosť a emočnosť obžalovanej to spôsobilo, že sa psychicky nevedela vyrovnat' s takým počtom detí a tu vidia spoluvinu aj ústavu, ktorý im tie deti dal, hoci boli s nimi problémy. Bolo to nesprávne vyhodnotenie ústavu pri zverení týchto detí, resp. takéhoto počtu detí a to bolo aj primárnou príčinou pri zlyhaní obžalovanej. Obžalovaná si je vedomá, že sa jej výchova vymkla z rúk, skončila za dramatických okolností, pritom to robila s dobrým úmyslom a nezištne. Obhajoba obžalovanej mala za to, že tu je daný dôvod, aby súd mimoriadne znížil trest a aby bol uložený trest s podmienečným odkladom. Pokiaľ ide o náhradu škody, obhajoba žiadala, aby súd odkázal poškodených s ich nárokom na občianske konanie.

Obžalovaná v záverečnej reči uviedla, že jej je strašne ľúto čo sa stalo. Robila všetko v záujme maloletých detí. Neboli to len zlé deti, boli to aj dobré deti. Zvrhlo sa to, tie deti začali bojovať medzi sebou, kradlo sa, klamalo, schovávalo. Pritom oni tým deťom verili. Niektoré deti dodnes píšu, že majú obžalovanú radi. Robila s nimi všetko ako s jej vlastnými deťmi, nerobili nijaké rozdiely. Zverené deti chodili k ich deťom aj do zahraničia, do Nemecka, Rakúska, Bratislavy. Keď žiadala o pomoc sociálku, tak jej povedali, musíš sa zmieriť, to sú také deti. Chodili po rôznych vyšetreniach. Aj psychiatricka povedala, že ju to zomelie, lebo tie deti si nesú záťaž aj od rodičov, ktorí užívali alkohol či drogy. Sama to prestala zvládať. Manžel to riešil tak, že radšej odišiel. Zostala v tom v podstate sama. Lekári jej museli nastaviť liečbu, nezanevrela však na deti, že toto urobili, že sa toto stalo. M. povedala, že keby sa mohla, tak sa vráti. Zo strany sociálky nebola podpora. Keď sa deti stali plnoletými a pýtala sa, čo s nimi, nevedeli jej poradiť ani pomôcť, len povedali, že jej povinnosť skončila, ale ani jedno z tých detí nevyhodila hneď preč z domu, ale pomohla im osamostatniť sa. To, čo sa stalo, poznačilo celú jej rodinu. Kvôli tomu má problémy s vlastnými deťmi, ktoré jej vyčítajú, čo sa stalo a ako to poznačilo rodinu a samozrejme má problémy aj s manželom. Keď sa pýtala, akú ochranu má pestún, dozvedela sa, že žiadnu, pestún má len zodpovednosť.

Z vykonaného dokazovania a preverení všetkých dôkazov jednotlivo, ako aj v ich súhrne potom súd ustálil skutkový stav tak, ako je uvedený vo výrokovvej časti tohto rozsudku, čo mal za preukázané bez akýchkoľvek pochyb samotným priznaním a následným vyhlásením obžalovanej.

Podľa § 34 ods. 1 a ods. 4 Tr. zák., súd pri určovaní druhu trestu a výmery prihliada na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, pomer priťažujúcich a poľahčujúcich okolností, osobu obžalovaného a jeho pomery, ako i možnosť jeho nápravy. Súd zároveň prihliada na to, že trest má okrem iného zabezpečiť v prvom rade ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu bráni v páchaní trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho nápravu, k tomu, aby viedol riadny život a súčasne má na trest aj preventívny charakter v tom, že iných odradí od páchania trestných činov.

Podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. pri určovaní druhu trestu a jeho výmery, musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností.

Podľa § 38 ods. 3 Tr. zák., ak prevažuje pomer poľahčujúcich okolností, znižuje sa horná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu.

Po zhodnotení všetkých okolností s poukazom na účel trestu ustanovený v § 34 ods. 1 Tr. zák., s prihliadnutím na § 34 ods. 4 Tr. zák. súd pri určovaní druhu a výmeru trestu súd prihliadol na spôsob spáchania trestného činu, jeho následok, zavinenie, pohnútku a poľahčujúce okolnosti (§ 36 písm. j) a n) Tr. zák.), ako aj na osobu obžalovanej, jej pomery a možnosti jej nápravy. Priťažujúce okolnosti súd nezistil. Súd mal preukázané, že obžalovaná viedla pred spáchaním trestného činu riadny život a napomáhala pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom preto súd v zmysle § 38 ods. 3 Tr. zák. upravil trestnú sadzbu uvedenú v osobitnej časti Tr. zák. (7 až 15 rokov) a znížil hornú hranicu trestnej sadzby o jednu tretinu (7 až 10 rokov). Následne súd pristúpil v zmysle § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zák. k mimoriadnemu zníženiu trestu.

Podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatela má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatela neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatelovi uložiť aj trest pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom.

Podľa § 39 ods. 3 písm. d) Tr. zák. pri ukladaní trestu pod zákonom ustanovenú trestnú sadzbu však súd nesmie uložiť trest odňatia slobody kratší ako dva roky, ak je v osobitnej časti tohto zákona dolná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody aspoň päť rokov.

Okolnosťami prípadu sú všetky skutočnosti, ktoré majú vplyv na posúdenie povahy charakteru a závažnosti trestného činu vrátane možnosti nápravy páchatela. Mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody možno odôvodniť aj okolnosťami, ktoré sú znakom príslušnej skutkovej podstaty trestného činu pokiaľ ich význam alebo intenzita, ktorou boli naplnené výraznejšie vybočuje z obvyklých prípadov takýchto trestných činov a preto odôvodňujú zhovievavejší prístup pri ukladaní trestu. Okolnosťami

prípade však môžu byť aj také okolnosti, ktoré nie sú nevyhnutnou súčasťou príslušnej skutkovej podstaty, pokiaľ sa v danej kvalite a kvantite pravidelne nevyvyšujú.

Za pomery páchatel' treba považovať rodinné a osobné pomery, ktoré sú v stave u každého páchatel'a pri uložení trestu vyvolať osobitne citeľný dopad. Ide v podstate o pomery (rodinné, osobné), ktoré existujú nie v čase spáchania činu, ale v čase ukladania trestu. Za takéto pomery páchatel'a treba považovať predovšetkým narušený zdravotný stav, starostlivosť o početnú rodinu a skutočnú odkázanosť viacerých osôb na príjem zo zárobkovej činnosti páchatel'a. Psychický stav páchatel'a v čase spáchania skutku nemožno zaradiť pod pomery páchatel'a, ale iba pod okolnosti prípadu, pretože psychický stav páchatel'a v čase spáchania skutku charakterizuje osobu páchatel'a ako subjekt trestného činu, naopak pod pomermi páchatel'a sa rozumejú okolnosti, ktoré charakterizujú páchatel'a ako objekt trestného činu, ktoré sa neprejavili v spôsobe, akým bol spáchaný trestný čin.

V posudzovanom prípade bola obžalovaná uznaná vinnou zo zločinu „Týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písm. a), odsek 3 písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j) Tr. zák.. Súd v tomto prípade mal za to, že mimoriadne zníženie trestu odôvodňujú okolnosti tohto prípadu.

Súd dospel k záveru, že použitie zákonom ustanovenej trestnej sadzby odňatia slobody vo výmere 7 až 10 rokov (po znížení hornej hranice trestnej sadzby v dôsledku poľahčujúcich okolností) by bolo pre obžalovanú neprimerane prísne a účel trestu možno dosiahnuť aj nižším trestom, nakoľko obžalovaná nemá žiadny záznam v registri trestov a zo záverov znaleckého posudku znaleckej organizácie z odboru psychiatrie vyplýva, že jej pobyt na slobode z hľadiska psychiatrického nie je nebezpečný.

Vzhľadom na vyššie uvedené okolnosti prípadu - vyhlásenie obžalovanej o vine, s prihliadnutím na skutočnosť, že obžalovaná napomáhala pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom a pred spáchaním tohto trestného činu viedla riadny život, ako aj na skutočnosť, že príslušné orgány a úrady v danej veci neboli nápomocné a nezabránili včas takémuto konaniu, vychádzajúc zo zásady individualizácie a zákonnosti trestu, prihliadajúc na zásadu pomocnej úlohy represie, považuje súd mimoriadne zníženie trestu za zákonné, správne a spravodlivé. Súd vykonal v predmetnej veci značné dokazovanie aj práve preto, aby vyniesol zákonný a spravodlivý výrok o treste. Takéto dokazovanie bolo potrebné preto, aby boli zrejmé okolnosti prípadu ako aj pomery obžalovanej ako páchatel'a. Preto vykonal dokazovanie aj ohľadom výchovy R. V., ktorá bola obžalovanej zverená, doslova z „osadníckych“ pomerov, jej výchovu nezvládla ani jej staršia sestra a obžalovaná dokázala zabezpečiť výchovu tejto a jej štart do života aj po dosiahnutí plnoletosti. To platilo aj v tom čase do pestúnskej starostlivosti zvereného W. T.. Je zrejmé, že aj tieto skutočnosti spôsobili to, že nepochybujúci dobrý úmysel iných subjektov, bolo obžalovanej zverené značné množstvo detí s rôznou záťažou, chorobami a problémami, čo dokazuje aj vykonané dokazovanie znaleckými posudkami. Zároveň z vykonaného dokazovania zo správ podávaných subjektmi, ktoré mali možnosť kontroly, ale aj povinnosť pomoci, či už obžalovanej alebo deťom, vyplýva, že tieto adaptáciu maloletých detí a starostlivosť hodnotili ako bezproblémovú a pritom nepostrehli volanie o pomoc obžalovanej, ktorá poukazovala na nezvládanie problémov s maloletými a pomoc jej bola poskytnutá prakticky len formálne, napr. pohovormi (nerieši sa tu pomoc materiálna). Pri takom množstve detí, (ktoré boli zverené obžalovanej zrejme so snahou nedeliť súrodencov), so záťažou z predchádzajúceho prostredia, ako aj s inou záťažou uvedenou v napr. znaleckých posudkoch, pričom je zrejmé, že k zlyhávaniu v rodinách prípadne až k ich rozpadu prichádza často pri problémoch len s jedným dieťaťom, mala byť kontrola, ale súd zvýrazňuje, aj pomoc obžalovanej na úplne inej úrovni, jednoznačne tu zlyhal aj systém pomoci dieťaťu a pomoci tým, ktorým sú takéto deti zverené. Je zrejmé, že vzhľadom aj na svoj zdravotný stav, osobnostné nastavenie, zrejme celkové vyhorenie a nepripravenosť na takúto enormnú záťaž, obžalovaná zlyhala.

Súd preto uložil obžalovanej podľa § 208 ods. 3 Tr. zák., v spojení s § 36 písm. j) a n) Tr. zák., § 38 ods. 3 Tr. zák., § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky. Výkon uloženého trestu odňatia slobody súd zatiaľ nenariadil, tento podmiennečne odložil a určil obžalovanej primeranú skúšobnú dobu na 5 rokov, pričom jej zároveň uložil probačný dohľad a v zmysle § 51 ods. 4 písm. j) Tr. zák. prikázal obžalovanej podrobiť sa v skúšobnej dobe psychoterapii. Obžalovanej tak poskytol priestor, aby počas tohto obdobia svojím životom preukázala, že je schopná viesť v budúcnosti riadny život a riadne si plniť svoje povinnosti, ktoré bude priebežne kontrolovať probačný a mediačný úradník. Ak by sa po skončení skúšobnej doby (alebo počas nej) predsa len ukázalo, že obžalovaná si uložené povinnosti neplnila alebo nevedela riadny život, súd môže rozhodnúť o tzv. premene uloženého

trestu odňatia slobody a nariadiť jeho nepodmienečný výkon. Len obžalovaná môže svojím správaním (konaním) počas skúšobnej doby ovplyvniť, či bude uložený trest odňatia slobody nakoniec vykonaný alebo či dôjde (po uplynutí skúšobnej doby) k zahladeniu tohto odsúdenia aj bez jeho reálneho výkonu.

Súd zároveň obžalovanej podľa § 61 ods. 2 Tr. zák., v spojení s § 38 ods. 3 Tr. zák. uložil trest zákazu činnosti spočívajúci vo výkone činnosti profesionálneho rodiča vo výmere 10 (desať) rokov. Účelom trestu zákazu činnosti je páchatel'a trestného činu dočasne vyradiť z možnosti vykonávať určité zamestnanie, povolanie alebo funkciu, prípadne vykonávať činnosť, na výkon ktorej treba osobitné povolenie alebo výkon ktorej upravujú osobitné predpisy. Podmienkou uloženia trestu zákazu činnosti je spáchanie trestného činu v súvislosti s činnosťou, na ktorú sa zákaz vzťahuje, čo v danom prípade bolo splnené. Súd poukazuje aj na skutočnosť, že uloženie trestu zákazu činnosti profesionálneho rodiča bolo odporučené znaleckou organizáciou v znaleckom posudku, súd preto pristúpil k uloženiu trestu zákazu činnosti v hornej hranici trestnej sadzby.

Súd v zmysle § 288 ods. 1 Tr. por. odkázal poškodených s ich nárokom na náhradu škody na civilný proces, keďže nemajetková ujma nebola preukázaná vykonanými dôkazmi v tomto konaní. V tejto súvislosti súd pripomína, že odkázaním poškodených na civilný proces nie je vylúčené, aby boli poškodení v rámci civilného procesu voči páchatel'ovi úspešní. Súd v trestnej veci o nároku poškodených takto rozhodne vtedy, ak pre priznanie nároku je potrebné vykonať ešte ďalšie dokazovanie, ktorého rozsah prekračuje možnosti adhézneho konania.

osobám, ktoré boli v jej starostlivosti alebo výchove spôsobila fyzické a psychické utrpenie bitím, kopaním, údermi, ponižovaním, pohŕdavým zaobchádzaním, neustálym sledovaním, vyhrážaním, vyvolávaním strachu a stresu, násilnou izoláciou, citovým vydieraním a iným správaním, ktoré ohrozuje ich fyzické a psychické zdravie a obmedzuje ich bezpečnosť, a skutok spáchala závažnejším spôsobom konania - na viacerých osobách

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať na Okresnom súde Dolný Kubín v lehote 15 dní odo dňa oznámenia rozsudku.

Odvolanie má odkladný účinok.

Odvolanie môžu podať:

- prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku, a to v prospech alebo aj v neprospech obžalovaného. V prospech obžalovaného môže podať odvolanie aj proti jeho vôli.
- obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka, a to len vo svoj prospech
- príbuzný obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, ale len v jeho prospech
- zákonný zástupca, opatrovník a obhajca obžalovaného pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, a to len v jeho prospech. Ak je obžalovaný zbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môžu podať odvolanie v jeho prospech i proti jeho vôli
- poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, pre nesprávnosť výroku o náhrade škody, a to v neprospech obžalovaného. Ak je poškodeným právnická osoba, odvolanie môže podať len osoba oprávnená konať za právnickú osobu.

Osoby oprávnené podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku ho môžu napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.